

نام و نام خانوادگی	عنوان رساله	استاد/اساتید راهنما	استاد/اساتید مشاور
علیرضا منعم	ارزیابی آسایش حرارتی در پارک های منتخب شهر تهران	دکتر فیضی – دکتر بهزادفر	دکتر حیدری

هدف اصلی این پژوهش، ارتقا آسایش عمومی با تغییر در ویژگی‌هایی محیطی است که منجر به افزایش کیفیت فضای بوستان‌های شهری می‌گردد. بنابراین شناخت مؤلفه‌های موثر بر آسایش محیطی، عوامل تشکیل دهنده و روابط آن‌ها ضروری می‌باشد. ادبیات موجود نشان می‌دهد که مؤلفه‌های آسایش حرارتی، صوتی و بصری نقش اساسی بر آسایش عمومی در فضای باز دارد. در میان مؤلفه‌های مذکور، آسایش حرارتی، نقش اصلی را ایفا می‌نماید و در حضور، زمان و نوع فعالیت افراد و همچنین ارزیابی آن‌ها از کیفیت فضاهای باز شهری تأثیر به‌سزایی دارد. این مؤلفه متأثر از عوامل محیط پیرامونی و عوامل فردی شامل فیزیولوژیکی، روان‌شناختی و کالبدی می‌باشد. به منظور شناخت متغیرهای اصلی موثر بر آسایش حرارتی در فضای باز و چگونگی رابطه‌ی آن با سایر مؤلفه‌های آسایش محیطی، پژوهشی میدانی در بوستان‌های ملت، ساعی، لاله، شهر و بعثت شهر تهران انجام پذیرفت. این پژوهش دربرگیرنده‌ی نظرسنجی با پرسش‌نامه، برداشت‌های محیطی شامل مشاهده، اندازه‌گیری مستقیم و در نهایت استفاده از معادلات، تصاویر، جداول راهنما، آمار و نقشه‌های شهری بوده است. ارزیابی نهایی الگوی نظری و تعیین رابطه‌ی وابستگی میان متغیرها به صورت هم‌زمان با "مدل‌سازی معادلات ساختاری" انجام و با در نظر گرفتن بار عاملی هر سنجه و میزان خطای پنهان، جایگاه هر یک از مؤلفه‌ها در الگوی نظری تعیین شد.

یافته‌های پژوهش میدانی به تأثیر عوامل محیطی موثر بر آسایش حرارتی بر یکدیگر، نقش متغیرهای محیطی و فردی بر احساس آسایش حرارتی و نقش مؤلفه‌های آسایشی محیطی بر آسایش حرارتی و میزان تأثیر آن بر آسایش عمومی اشاره دارد. نتایج پژوهش بر اهمیت نقش مؤلفه‌ی آسایش حرارتی بر آسایش عمومی افراد در فضای بوستان تاکید و به رابطه‌ی بالای آن با آسایش صوتی اشاره می‌نماید. یکسان نبودن میزان احساس حرارتی با شاخصه‌های آسایش حرارتی در یافته‌های پژوهش، بر تفاوت‌های روان‌شناختی شامل انتظارات، طبیعت‌گرایی، تجربیات، مدت زمان حضور، حق انتخاب و فضای حضور قبل از بوستان دلالت دارد. از مهم‌ترین عوامل محیطی موثر بر شاخصه‌ها و احساس آسایش حرارتی، می‌توان به "میانگین دمای تابشی" اشاره کرد که به میزان بالایی متأثر از ضریب دید به آسمان است. نتایج پژوهش بیانگر این است که شاخصه‌ی حرارتی "دمای معادل فیزیولوژیکی" می‌تواند جایگزینی مناسب برای شاخصه‌های مرسوم مورد استفاده در ارزیابی آسایش حرارتی فضاهای باز شهری باشد. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این رساله، محاسبه‌ی دامنه‌ی سطوح آسایشی "دمای معادل فیزیولوژیکی" برای فضاهای باز شهر تهران و استخراج رابطه‌ی آسان برای محاسبه‌ی آن از طریق داده‌های محیط شهری است. در مجموع فرایند ارزیابی ارائه شده در این رساله، معیارها و روش‌هایی را در اختیار معماران و طراحان منظر قرار خواهد داد که استفاده از آن در فرآیند طراحی، منجر به ارتقای کیفی فضای بوستان می‌شود.

واژه‌های کلیدی: آسایش محیطی، آسایش حرارتی فضای باز، بوستان شهری، فضاهای باز شهری